

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Ornitológia

Egyetemi tanév 2024-2025

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Biológia és Geológia Kar
1.3. Intézet	Magyar Biológiai és Ökológiai Intézet
1.4. Szakterület	Biológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés, 6 féléves, nappali
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Biológia/Biológus
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Ornitológia				A tantárgy kódja		BLM1607			
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			dr. Pap Péter László professzor								
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			dr. Vágási I Csongor adjunktus								
2.4. Tanulmányi év		3	2.5. Félév		6	2.6. Értékelés módja		V/K/É	2.7. Tantárgy típusa		Op.

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	120	melyből: 3.5 előadás	48	3.6 szeminárium/labor	24
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása: (a 3.5-ös pontot részletezni kell, ET = 3.5.1+3.5.2.+3.5.3+3.5.4.+3.5.5+3.5.6.)					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					18
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					8
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összórással)					18
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek: [pl.: kétirányú kommunikáció a tárgyfelelőssel/ tutorral]					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszama					48
3.8. A félév összóraszama					120
3.9. Kreditszám					6

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	Nincsenek
4.2. Kompetenciabeli	Nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Előadóterem lappal, video projektorral és megfelelő szoftverrel – PowerPoint, Word, multimédia alkalmazások, internet.
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Gyakorlati terem lappal, video projektorral és megfelelő szoftverrel – PowerPoint, Word, multimédia alkalmazások, internet.

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

Szakmai/kulcs-kompetenciák	A madarak morfológiájának, viselkedési jellemzőinek és ökológiájának megismerése
Transzverzális kompetenciák	- Laboratóriumi csoportmunkában való részvétel készsége az ornitológia területén - Egyéni eredmények integrálásának készsége a szaktudomány tágabb ismeretkörébe - A kurzus célja a madarak taxonómiai, morfológiai és fiziológiai tulajdonságainak ismertetése, különös tekintettel a repüléshez való alkalmazkodás, illetve akusztikus és vizuális kommunikáció témaköreire. Továbbá a kurzus fontos részét teszi ki a madarak védelme, amely hangsúlyosan tárgyalva van a gyakorlati órákon is (gyakoriság becslés, gyűrűzés, monitoring, élőhely védelem és kezelés, téli etetés, mesterséges fészkelő helyek).

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	A hallgató ismeri a gyakoribb hazai madárfajokat
Képességek	A hallgató képes felismerni a gyakoribb hazai madárfajokat
Felelősség és önállóság	A hallgató képes önállóan dolgozni terepen

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A madarak biológiájának alapos megismerése
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	A tantárgy keretében a különböző viselkedéstani jellegek megismerése kerül terítékre. Külön hangsúly kerül az adaptációra, táplálkozásbeli jellegekre, ivari szelekcióra és evolúciósan stabil stratégiákra.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Madarak rendszertana és kurrens változások a madarak taxonómiájában	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és táblarajzok által, párbeszéd, problematizálás, modellezés	2 óra
2. A madarak evolúciója, diverzitása és új madár-paleontológiai felfedezések	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és táblarajzok által, párbeszéd	2 óra
3. A repüléshez való morfológiai és fiziológiai alkalmazkodások	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és táblarajzok által, modellezés	2 óra
4. Táplálkozási viselkedés	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és táblarajzok által, problematizálás	2 óra
5. Akusztikus és vizuális kommunikáció madaraknál	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és táblarajzok által, problematizálás	2 óra
6. Madarak éves ciklusa	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és táblarajzok által, modellezés	2 óra
7. Madarak vonulása és navigációja	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és kitömött állati anyag által	2 óra
8. Madarak szaporodási rendszere	Frontális ismeretközlés, PowerPoint vetítés és táblarajzok	2 óra
9. Fészektípusok és szaporodási stratégiák	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és táblarajzok által, problematizálás	2 óra
10. Parazita és madárgazda közti kapcsolatok 1.	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és táblarajzok által, párbeszéd, problematizálás	2 óra
11. Parazita és madárgazda közti kapcsolatok 2.	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és táblarajzok által, párbeszéd, problematizálás, modellezés	2 óra
12. Madárpopulációk demográfiája	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és táblarajzok által, párbeszéd, problematizálás, modellezés	2 óra
13. Madarak elterjedése és diverzitása	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés, konzervált növényi anyag és táblarajzok által, párbeszéd, problematizálás, modellezés	2 óra
14. Madarak védelme	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és táblarajzok által, párbeszéd, problematizálás, modellezés	2 óra
Könyvészet		

1. Hill, G. E., McGraw, K. J. (2006). Bird coloration. vol. 1,2. Harvard University Press. 2. delHoyo, J., Elliott, A., Christie, D. (1992-2008). Handbook of the birds of the world. Vol. 1-13, Lynx Edition. 3. Alerstam, T. (1993). Bird migration. Cambridge University. 4. Gill, F. B. (2007). Ornithology. 3rd ed. W H Freeman. 5. Bennett, P. M., Owens, I. P. F. (2002). Evolutionary Ecology of Birds Life Histories, Mating Systems, and Extinction. Oxford University Press. 6. Andersson, M. (1994). Sexual selection. Princeton University Press. 7. Ridley, M., Jones, D. (2003). Evolution. Blackwell.		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Madarak rendszertana és kurrens változások a madarak taxonómiájában	Kísérletezés, szemléltetés, megbeszélés, begyakorlás	A gyakorlati órák követelményeinek a részletes ismertetése
2. A madarak evolúciója, diverzitása és új madár-paleontológiai felfedezések	Kísérletezés, szemléltetés, megbeszélés, begyakorlás	2 óra
3. A repüléshez való morfológiai és fiziológiai alkalmazkodások	Kísérletezés, szemléltetés, megbeszélés, begyakorlás	2 óra
4. Táplálkozási viselkedés	Kísérletezés, szemléltetés, megbeszélés, begyakorlás	2 óra
5. Akusztikus és vizuális kommunikáció madaraknál	Kísérletezés, szemléltetés, megbeszélés, begyakorlás	2 óra
6. Madarak éves ciklusa	Kísérletezés, szemléltetés, megbeszélés, begyakorlás	2 óra
7. Madarak vonulása és navigációja	Kísérletezés, szemléltetés, megbeszélés, begyakorlás	2 óra
8. Madarak szaporodási rendszere	Kísérletezés, szemléltetés, megbeszélés, begyakorlás	2 óra
9. Fészektípusok és szaporodási stratégiák	Kísérletezés, szemléltetés, megbeszélés, begyakorlás	2 óra
10. Parazita és madárgazda közti kapcsolatok 1.	Kísérletezés, szemléltetés, megbeszélés, begyakorlás	2 óra
11. Parazita és madárgazda közti kapcsolatok 2.	Kísérletezés, szemléltetés, megbeszélés, begyakorlás	2 óra
12. Madárpopulációk demográfiája	Kísérletezés, szemléltetés, megbeszélés, begyakorlás	2 óra
13. Madarak elterjedése és diverzitása	Kísérletezés, szemléltetés, megbeszélés, begyakorlás	2 óra
14. Madarak védelme	Kísérletezés, szemléltetés, megbeszélés, begyakorlás	2 óra
Könyvészet 1. Hill, G. E., McGraw, K. J. (2006). Bird coloration. vol. 1,2. Harvard University Press. 2. delHoyo, J., Elliott, A., Christie, D. (1992-2008). Handbook of the birds of the world. Vol. 1-13, Lynx Edition. 3. Alerstam, T. (1993). Bird migration. Cambridge University. 4. Gill, F. B. (2007). Ornithology. 3rd ed. W H Freeman. 5. Bennett, P. M., Owens, I. P. F. (2002). Evolutionary Ecology of Birds Life Histories, Mating Systems, and Extinction. Oxford University Press. 6. Andersson, M. (1994). Sexual selection. Princeton University Press. 7. Ridley, M., Jones, D. (2003). Evolution. Blackwell.		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy tartalma megegyezik azzal, amit más egyetemeken adnak le az országban és külföldön
- A tantárgy elvégzésekor a diákoknak rálátásuk kell legyen a madarak biológiájára. A kurzust elvégző hallgatók ezt a tudást kamatoztatni tudják a munkaerő piacon, az oktatásban, a környezetvédelmi hatóságokban, természetvédelmi területek kezelésében, biológiai laboratóriumokban, továbbá jó kiindulási pontja lehet egy továbbképzésben (pl. PhD fokozatszerzés).

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A tananyag elsajátításának mértéke	Szóbeli felmérő	25%
	Az elsajátított ismeretek alkalmazása különböző konkrét helyzetekben	Szóbeli vagy írásbeli vizsga (a hallgatók választása alapján)	50%
10.5 Szeminárium / Labor	Az elsajátított ismeretek alkalmazása különböző konkrét helyzetekben	A gyakorlatok elvégzésének kiértékelése, a gyakorlatok feladatlapjainak pontozása	25%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
• A záróvizsga eredménye el kell érje az 5-ös jegyet.			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)

Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az *SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban* történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

	A fenntartható fejlődés általános ikonja						
							

Kitöltés időpontja:
2025.01.11

Előadás felelőse:
dr. Pap Péter László professzor

Szeminárium felelőse:
dr. Vágási István Csongor adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025.01.11

Intézetigazgató:
dr. Keresztes Lujza docens